

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. IV. A quibus, & quomodo hujus Sacrificii fructus participari possint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

Missa, qui habetur ex opere operantis vi orationum, quæ in illa dicuntur, est finitus, & petitur ab eo, qui dat elemosynam pro Missa; unde si pluribus applicaretur eadem Missa, minus singulis relate ad talem effectum prodesset.

Hinc sequitur, rejiciendam esse opinionem illam, quod si debeat Sacerdos celebrare unam Missam pro Titio, a quo accipit stipendium, & alteram pro Cajo, cui illam promissit, vel pro defuncto, cui debet ex voto, possit una Missa his omnibus obligationibus satisfacere. Ratio est, tum quia licet non minueretur fructus Sacrificii, qui habetur ex opere operato, minueretur tamen fructus, qui habetur ex opere operantis vi orationum, precum, & aliarum piarum actionum, quæ in Missa fiunt a Sacerdote, ut Ministro Ecclesiæ: Tum etiam quia cum hæc opinio sit incerta, qui dedit stipendium, & is, cui promissa est missa, exigunt, ut pro se adequate missa offeratur, ne exponantur periculo, quod minus accipiant. Quare licet possit aliis obligationibus, quæ non sunt ex justitia, quilibet satisfacere, sequendo opinionem probabilem: Verbi gratia, qui debet jejunare, vel recitare officium satisfacit, si jejunet, aut recitet officium eo modo, quo probabiliter satisfacit; At qui debet satisfacere obligationi ex justitia, non potest sequi opinionem probabilem, omiſſa certa; cum non detur æqualitas exigita a justitia inter debitum certum, & solutionem probabilem, & incertam.

Circa fructum Missæ specialissimum docuerunt nonnulli apud Dian. part. 1. tract. 14. resol. 14., quod potest Sacerdos duplicatum stipendium pro eadem Missa accipere, quando applicat pro offerente stipendium non solum fructum medium sed etiam hunc specialissimum, quæ tamen opi-

nio jure merito proscripſta est ab Alex. VII., & antecederet in decreto Urbani VIII., tum quia stipendium datur pro sustentatione Sacerdotis, ut proinde non possint pro eadem Missa multiplicari stipendia; tum etiam, quia incertum est, an possit hujusmodi fructus specialissimus alteri applicari; ut fufius diximus explicando in Trutina octavam Theſim ab Alex. VII. confixam.

ARTICULUS IV.

A quibus, & quomodo fructus hujus Sacrificii participari possint?

- I. Quonam pacto pro Beatis offerri possit Sacrificium?
- II. Valide, & licite pro non Baptizatis offertur.
- III. Cur anima purgantes non sint capaces fructuum Sacramentorum, sint vero capaces, ut pro iis Sacrificium offeratur?
- IV. Probabile est, quod illicite dumtaxat, non vero invalide pro excommunicatis vitandis offertur.
- V. Num possit offerri mentaliter pro excommunicatis vitandis, si sint contriti, & per ipsos non stet, quominus absolvantur?
- VI. Probabilius pro excommunicatis toleratis publice offerri Sacrificium potest.
- VII. In Offerente requiritur intentio saltem habitualis applicandi illud ei, cui vult prodesse, quin tamen possit fructus Sacrificii suspendi.
- VIII. Is, pro quo offertur Sacrificium, debet esse de presenti capax, ac indigens fructu Sacrificii.

I. **Q**ueritur primo; An possit hoc Sacrificium applicari, & valide offerri pro Beatis, aut pro damnatis, ita ut possit aliquo pacto illis prodesse?

Re-

Respondeo negative, cum non sint capaces fructuum hujus Sacrificii. Hinc audiendi non sunt, qui dixerunt pœnas inferni in damnatis minui vi hujus Sacrificii. Nam in iis *Judicium fiet sine misericordia*, ut habetur Jacobi 2. Quare si quis offerat Sacrificium pro anima Titii, quæ est damnata, aut etiam beata, fructus illius Sacrificii cedunt in utilitatem sacrificantis, si habeat intentionem illud sibi applicandi in defectu alterius; aliter reponuntur in thesauro Ecclesiæ, ut notat Henr. lib. 3. cap. 18. Puto tamen, quod satis sit intentio interpretativa applicandi illud sibi, si non prodest alteri, juxta illud Psal. 34. *Oratio mea in sinum meum converteatur*: Sicut autem Beatis prodesse Sacrificium non potest, quatenus satisfactorium, aut propitiatorium, seu placativum Dei, ut patet; ita neque ut impetratorium relate ad gloriam essentialem; solum potest illis prodesse, ut impetratorium relate ad gloriam accidentalem extrinsecam ipsis Sanctis; Sed in hoc sensu prodest nobis, qui illos glorificamus: Propterea sicut non potest offerri Sacrificium pro Deo directe, ut scilicet Deo resulet gloria accidentalis, ita nec pro Sanctis; & sicut in oratione Dominica dicimus, *Sanctificetur nomen tuum*, non orando directe pro Deo, sed directe pro nobis, ut sanctificemus ejus nomen, indirecte petendo extrinsecum honorem Dei, ita quando offerimus Sacrificium propter gloriam extrinsecam alicujus Sancti, vel Dei: Et quia Sacrificium hoc est etiam Eucharisticum, ideo potest Deo offerri etiam in gratiarum actionem pro beneficiis collatis Sanctis. Nec potest non esse gratissimum Angelo nostro Tutelari, quod Sacrificium Deo offeramus in quantum Eucharisticum in gratiarum actionem, quod gratia efficaci illum munierit in prælio illo

magno, quod inter Michaelem Archangelum, & draconem commissum fuit.

II. Quæritur secundo; An possit Sacrificium hoc valide offerri pro non baptizatis?

Respondeo affirmative cum Suar., & aliis contra Vasq; sicut enim potest non baptizatis conferri Sacramentum Baptismi, ut fiant membra Ecclesiæ, ita potest non solum orari, sed etiam offerri Sacrificium pro non baptizatis, impetrando illis ex opere operato auxilium, ut baptizentur: Cum enim Sacrificium incruentum sit applicatio cruenti; sicut cruentum fuit quoad sufficientiam oblatum etiam pro infidelibus, ita potest offerri incruentum; Quamvis non possit illis prodesse, quatenus satisfactorium est, quia non potest satisfacere pro pœnis debitis ei, qui est in peccato mortali; nec ulla pœna remittitur ei, cui debetur pœna aeterna. Adde, quod etiam licite id fieri possit; nam Apost. 1. ad Timoth. 2. dicebat, obsecrationes, & orationes fieri pro Regibus, qui tunc erant infideles: Et Ecclesia in die Parasceves orat pro Catechumenis, & pro Paganis. Ex quibus sequitur, a fortiori applicari posse Sacrificium pro baptizatis peccatoribus, esto nec illis prodesse possit, quatenus est satisfactorium.

III. Quæritur tertio, An possit applicari pro animabus existentibus in Purgatorio?

Respondeo, affirmative, ex Trid. sess. 22. can. 3., potest enim illis prodesse, quatenus satisfactorium est, remittendo illis pœnas ex opere operato; sicut etiam quatenus impetratorium, obtinendo auxilia, quibus alii excitentur ad exhibenda pro illis Deo opera pietatis. Immo potest pro illis offerri in quantum Eucharisticum, seu in quantum est Sacrificium gratiarum actionis, gratias Deo agendo, quod

quod illos in statu salutis posuerit. Neque dicas, animas purgatorii non esse capaces fructuum Sacramentorum: ergo neque Sacrificii. Disparitas enim est, quia Sacramenta ordinantur ad producendam gratiam, in qua non possunt crescere; Sacrificium vero ad remissionem peccatorum, cuius sunt capaces. Præterea Sacramenta applicari non possunt soli animæ exuta e corpore, cum sint sensibilia, fetus vero Sacrificia, ut patet.

IV. Quæritur quarto; An possit pro excommunicatis Sacrificium offerri?

Respondeo, & dico primo; Sacerdos applicare potest Missam pro excommunicatis vitandis ut persona privata; eo scilicet pacto, quo possunt pro iisdem offerre Sacrificium, qui missæ interfunt, & qui dat eleemosynam pro Missa. Ita communiter contra Fabrum apud Dian. part. 5. tract. 9. resol. 57. Ratio est, quia Ecclesia privat excommunicatos solum communibus suffragiis, atque adeo privat illos solum Sacrificio, ut oblato in persona Christi, vel Ecclesiæ. Unde fit, quod possit Sacerdos privatim orare sola mente in *Memento* pro excommunicatis vitandis, non tamen per orationes, quæ nomine Ecclesiæ funduntur.

Dico secundo consequenter; Non potest Sacerdos pro excommunicatis vitandis offerre Sacrificium ut persona publica, seu nomine Christi, vel Ecclesiæ, aut sic pro illis orare; Cum id directe prohibeatur per excommunicationem, qua privantur communibus suffragiis Ecclesiæ.

Utrum autem illicite solum, an etiam invalide pro iis Missa offerretur a Sacerdote in persona Christi, & ut eius Ministro? Tamb. de Sacrif. Missæ lib. 2. cap. 2. §. 4. num. 7. putat, quod invalide; unde teneretur ad restitutionem, qui acciperet sti-

pendium pro Missa applicanda excommunicato vitando. Sed verius Coninck quæst. 82. art. 1. num. 159., quod solum illicite; quia Ecclesia potest quidem prohibere, ne offeratur pro his Sacrificium; non potest tamen efficere, ne Sacrificium producat suos effectus ex opere operato juxta Christi institutionem illis, qui talium effectuum sunt capaces; Sicut potest prohibere, ne Sacerdos excommunicatus consecret, non tamen potest efficere, ne valide consecret, si illicite consecraret. Quare excommunicatus vitandus solum privatur fructu Sacrificii proveniente ex parte Ecclesiæ; non vero fructibus provenientes ex institutione Christi. Unde fit, non teneri ad restitutionem Sacerdotem, qui illicite acciperet eleemosynam ad sui sustentationem pro offerenda Missa pro hoc excommunicato: Sicut enim totum stipendium potest retinere, (ut idem Tamb. loc. cit.) qui offert Missam vel pro peccatore, vel pro Turca; qui non possunt omnes fructus Sacrificii percipere; cum non possit iis Sacrificium prodesse, prout est satisfactorium; etenim qui erogant eleemosynam, interpretative solum volunt id, quod possunt rationabiliter percipere: ita in casu nostro.

V. Dubium tamen est, an possit licite Sacrificium in persona Christi offerri pro excommunicato vitando, si constet, quod sit contritus, & per ipsum non stet, quominus absolvatur?

Sotus, Con., Vasq., Hurt. apud Tamb. loc. citat. negant, quia adhuc est excommunicatus, eumque ad terrorem aliorum punit Ecclesia: Quare sicut non potest hic accedere ad recipienda Sacramenta, ita nec possunt illi applicari Sacrificia, etiam si sit in gratia, & per ipsum non stet, ne absolvatur; licet aliter potuerit Ecclesia decernere. Sed probabilius afir-

L mant

Part V.

mant Fagund. de Præc. Ecclesiæ lib. 3. cap. 12. & Dian. part. 5. tract. 9. resol. 76. ; quia Ecclesia non intendit punire tam graviter Dei amicos. Verum quidem est, quod huiusmodi excommunicati non possint Sacramenta suscipere, nec possint pro illis publice preces fundi ; quia hoc pertinet ad forum externum ; secus vero, si Sacrificium Sacerdos applicet mentaliter pro illis.

VI. Dico tertio, pro excommunicatis toleratis potest etiam Sacrificium offerre Sacerdos, ut persona publica, & pro iis orare, ut communius docent cum Lug., Con., Bonac. contra Suar., & Vasq. apud Dian. part. 5. tract. 9. resol. 74. Ratio est, quia Concilium Constantiense permittit omnem communicationem cum his excommunicatis ad dilatandas conscientias fidelium : Et quamvis id faveat excommunicatis indirecte, non proinde obstat, quominus directe talis concessio faveat fidelibus, quatenus possunt sine scrupulo pro iis orare ; Et favet etiam Sacerdoti per hoc, quod possit, verbi gratia, eleemosynam accipere, ut applicet Missam pro illis. Unde fit, quod iisdem excommunicatis non liceat talem eleemosynam dare ; liceat tamen Sacerdoti, cui offertur, illam accipere.

Neque dicas cum Vasq. de Excom. dub. 2., quod quando Concilium permittit communicationem cum his excommunicatis, etiam in divinis, non permittat applicationem Sacrificii ; quia hæc fit sola mente, & excommunicato longe distante ; Unde id non potest dici communicatio permissa cum excommunicato. Nam in Ecclesia pro eodem veniunt communicatio Sanctorum, & participatio suffragiorum ; Et in cap. *A nobis* 28. de Sent. excommunicationis, ista duo communicare cum aliquo, & publi-

ca suffragia illi applicare, aut simul conceduntur, aut simul prohibentur : ergo cum concedatur communicatio cum excommunicatis toleratis, conceditur etiam, quod possint participare publica suffragia, atque adeo quod possit pro iis Sacrificium Missæ applicari.

Adverte tamen cum Suar. disp. 78. sect. 2., dupliciter posse offerri Sacrificium pro Hæreticis, & aliis excommunicatis. Primo directe pro bono ipsorum sive spirituali, sive temporalis ; Secundo indirecte, intendendo eorum conversionem pro bono, & augmento Ecclesiæ ; Quamvis autem non posset directe pro iis Sacrificium offerri ; posset tamen indirecte, intendendo principaliter bonum Ecclesiæ : In quo sensu in die Parasceves Ecclesia orabat publice pro Hæreticis olim ante Concilium Constantiense, quando nulla communicatio cum toleratis tunc permittebatur ; Nisi velimus dicere, quod Ecclesia sibi dispensaret pro tali die.

VII. Queritur quinto ; Quænam requirantur ex parte offerentis, ut possint percipi fructus huius Sacrificii ab iis, pro quibus offertur ?

Respondeo, requiri, quod offerens velit pro illis Sacrificium offerre, & applicare. Ratio est, quia celebrans est constitutus a Christo dispensator talium fructuum, ut illos, cui maluerit, applicet : Quare si nulli applicet, nec sibi velit saltem interpretative applicare, remanebunt in thesauro Ecclesiæ, qui possit a Pontifice per indulgentias, quas concedit, dispensari. Notat autem Trull. dub. 6., quod Sacerdos, quando nulli applicat, censetur velle sibi applicare per generalem illam voluntatem, qua quisque semper intendit sibi prodesse, quantum potest : Debet tamen Sacerdos habere, dum actu celebrat, intentionem saltem virtuales, aut etiam

iam habitualement non retractatam applicandi alicui hoc Sacrificium (ut Doctores docent contra Vasq. apud Tamb. l. 2. cap. 2. §. 10.) cum communiter homines soleant sic de suis rebus disponere. Nec satis est, si post Sacrificium illud applicet, quia non potest suspendere fructus hujus Sacrificii, sicut nec Sacramenti. Unde fit, quod sicut non potest offerenti elemosynam applicari Sacrificium jam prateritum nulli alteri applicatum, ita nec possit applicari Sacrificium pro iis, qui dabant elemosynam in futurum; vel quos Deus scit post aliquot dies hoc, vel illud esse facturos; vel pro eo, qui primo est moriturus, ut docent Suar., Con. quæst. 8. num. 108., & alii communiter contra Henr. lib. 9. cap. 22. num. 2. Ratio est ex Suar., Lug., & aliis apud Tamb. lib. 2. cap. 2. §. 8., quia quamvis Deus de facto sciat, quisnam sit stipem daturus, vel primo moriturus, &c. tamen per hoc non vitatur, quod effectus Sacrificii non suspenderentur. Etenim sæpe accidit, quod non indigeat nunc fructibus Sacrificii, (verbi gratia, satisfactione illa) qui crastina est daturus stipem pro Missa, aut moriturus, atque adeo fructus Sacrificii deberent in suspenso remanere, ut possent percipi ab illo, quando futurum est, ut indigeat. Christus autem noluit, posse nunc applicari satisfactionem Sacrificii Titio pro peccatis futuris, ne daret impunitatem peccandi: & ideo prohibita est a Paul. V., & a Sacra Congregat. Conc. die 15. Novembris anno 1605. hujusmodi anticipata celebratio pro incerto elemosynam oblaturus. Diximus autem art. 2. probabiliter voluntati offerentis stipem satisfacere Sacerdotem, qui ante sumptionem applicat Missam; eo quod probabile sit sumptionem esse partem essentialem hujus Sacrificii: Quod si Sacrificium in

sola consecratione consisteret, deberet saltem in consecratione calicis haberi ista applicatio, quia tunc perficitur consecratio: Unde fit, quod si unus consecrat hostiam, & deficiat, & alter consecret calicem, ad hunc secundum pertineat applicare Sacrificium.

VIII. Quæritur sexto; quamnam requirantur ex parte subjecti ad hos fructus percipiendos?

Respondeo, requiri capacitatem. Propterea peccator, verbi gratia, non potest percipere fructum Sacrificii relate ad satisfactionem, cum non remittatur pœna ulla illi, qui pœnam meretur æternam, ut communiter docent contra Amicum disp. 33. sect. 6.; unde fit, requiri gratiam habitualement in eo, qui percipit ex hoc Sacrificio fructum satisfactionis ex opere operato: (quicquid sit, utrum quando peccator deinde conteritur, reviviscat fructus talis satisfactionis? quod examinant Scholastici) Nec damnati possunt ullum omnino hujusmodi fructum percipere ex defectu capacitatis. Requiritur etiam in subjecto indigentia talis fructus; quare ante commissam culpam nemo potest ex hoc Sacrificio percipere fructum satisfactionis, quo fruatur, quando est peccaturus. Ex quo fit, Sacerdotem optime facere, si applicet alteri Sacrificium semper sub conditione, hoc est, quod si is, pro quo applicat, non indigeat ejus fructu, ex tunc illud applicet huic, vel illi pro libito; vel cui Deus maluerit applicari: Quamvis autem ad percipiendum simpliciter fructum hujus Sacrificii non requiratur alia dispositio; tamen probabile est, ut supra diximus art. 4. ex D. Th., quod magis disposito, ac magis devoto uberior fructus conferatur; Quod colligitur ex iis verbis Missæ, *Quorum tibi fides cognita est* & nota aevorio.